

REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: Anahorena 85, A. Buenos Aires. Raštus prašoma siųsti Redakcijos vardu.

BALSAS

ARGENTINOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS Pictų Amerikos Lietuvių Draugijos "LIETUVA" organas.

"LA VOZ" SEMANARIO LITUANO EN LA REPUBLICA ARGENTINA, Anchorena 85, A., B. S. Aires.

Prenumerata Metams ARGENTINAIJOJ \$ 4.00 M. N. LIETUVOJE: \$ 2.00 U.S.A. Pinigus prašoma siųsti administracijos vardu: Anchorena 85, D.A.

Nr. 41 (46).

BUENOS AIRES, LAPKRIČIO. (NOV.) 24 d., 1928.

EXTRA

IŠ LIETUVOS

VISUOMENĖ SUSIRŪPINO "BALSO" LIKIMU. "LIETUVOS" VALDYBA IMA "BALSO" LEIDIMĄ. SUTVERTAS "KULTŪROS BŪRELIS" IŠ 19 NARIŲ.

Lapkričio 18 dieną "Pietų Amerikos Lietuvių Draugijos Lietuva" visuotinas narių susirinkimas svarstė "Balso" leidimo klausimą. Buvo iškama būdų, kaip jį pagerinti techniškai, kaip pereiti į spaustuvę, kaip sudaryti lėšas jo leidimui.

Iš Valdybos raportų paaiškėjo, kad "Balsas", kaip be lėšų pradėtas leisti, turi dubeltavai daugiau skolų, negu turto. O "Balso" netik leidimas, bet jo auginimas ir tobulinimas yra būtinas, kaip vienintelio Argentinos lietuvių darbininkų laikraščio, nepriklausomo nė nuo Maskvos, nė nuo Romos agentų politikos.

Susirinkime dalyvavo šie draugijos nariai: P. Jasiukynas, P. Paliukas, B. Steponaitis, P. Svagždys, A. Bandys, K. Vaitekūnas, A. Vilčinskis, Kubilius, J. Skinkis, panelės Indulaitė, Sabutytė, ir Kontrimaitė, J. Selmistraitis ir S. Stabinskas. Svečiai: K. Auglis, J. Jakštas, Kairys, K. Norkus, Pagareckas, B. Balčiūnas, Striuna, Simkevičius, Senkus, ponė Selmistraitienė ir p-lė Debesaitytė.

Vienbalsiai buvo priimta sekmanti rezoliucija, kuri po ilgų ginčų ir pertraukos tapo susirinkimui patiekta:

Lapkričio 18 dieną, 1928 metų visuotinas Pietų Amerikos Lietuvių Draugijos "Lietuva" narių susirinkimas išklaušęs Valdybos pranešimą apie "Balso" leidimą konstatavo, kad laikraščio leidimas draugijai yra nepakeliamas materialė našta. O pripažinus būtina reikalą toliau leisti ir gerinti "Balsą" — P. A. L. D. g. Lietuva perduoda jos esamai valdybai visą draugijos turta ir skolas, kad ji rastų galimybę toliau leisti "Balsą" sudarant atskirą bendrovę ar tam panašiai, kad tik laikraštis gyvotų. Naujieji "Balso" leidėjai nepriklausomai nuo draugijos ir daugiau nesiskaitydami jos valdyba perima draugijos turta ir skolas, kurios dvigubai didesnės už esamą turta, ir nepriklausomai vysto "Balso" leidimą.

Po to įvyko steigiamasis "Kultūros Būrelio" susirinkimas. "Kultūros Būrelis" vadovojasi veikiančios Lietuvoje "Kultūros Buvės Būrelių" įstatais. Nario mokestis nustatyta 0.20 centavų mėnesiui ir 0.30 centavų įstojimo. Naujai sutvertan "Kultūros Būrelin" instejoj ir nario mokestis užsimokėjo (dauguma už pusę metų ir daugiau) šie asmenys:

Jonas Simkevičius, Jonas Jakštas, Antanas Kairys, Petras Jasiukynas, Stasys Stabinskas, Paulinas Paliukas, Juozas Selmistraitis, Bronius Balčiūnas, Aleksandras Vilčinskis, Bonifacas Striuna, Antanas Bandis, Bronius Steponaitis, Juozas Pagareckas, Kostas Norkus, ponė Paliukienė ir panelės: Teodora Kontrimaitė, Ona Sabutytė, O. Debesaitytė, ponė Marija Selmistraitienė.

Laikinon valdybon išrinkta: p-lė O. Debesaitytė, P. Paliukas, B. Balčiūnas, S. Stabinskas, P. Jasiukynas.

"Balso" naudai gauta aukų: Lietuvos Respublikos Konsulas p. Skinkis — 10 pezy, B. Balčiūnas — 10 pezy, Svagždys, Paliukas ir Selmistraitis — po 1 pezę.

Visais "Balso" ir "Kultūros Būrelių" steigimo reikalais reikia kreiptis "Balso" redakcijon.

Pasiūmus didesles ir sunkias pareigas reikia tikėti, kad atsiliesis ateis talkon kultūrinio darbo šalininkai, gyvenimo sąlygų išskirstyti plačiose Argentinos provincijose.

VISOKIOS ŽINIOS.

INDIJA REIKALAUJA NEPRIKLAUSOMYBĖS.

Indijos sostinėje, Delhi, įvyko Indijos nepriklausomybės šalininkų kongresas, kurio dalyviai nutarė reikalauti Indijai nepriklausomybės nuo karališkos Anglijos "globos".

Indijos tauta kenčia Anglijos karališką priepauidę, bet indų laisvės šalininkai tikisi iškovoti nepriklausomybę savo tautai, kaip jau to yra pasiekę kultūringesnės tautos.

ESTIJOS KABINETO KRIZIS.

Atsistatydinus Istonijos ministrų kabinetui, — sudaryti naują kabinetą pavesta socialistų atstovui Reyj. Naujas kabinetas sudaromas iš kairiųjų partijų koalicijos.

— Latvijos 10 metų nepriklausomybės proga lapkričio 18 dieną, Latvijos prezidentas ir žmonės telegramomis sveikina Lietuvos, Suomijos, Estijos ir Lenk. valdž.

SENSACINGAS VOLDEMARO LAIŠKAS.

"La Prensa" 18 d. 8. mėn. talpina "United" telegramą iš Kauno, kurioje sakoma, kad prof. Voldemaras parašė laišką latvių dienaarščiui "Banger", kuriame nurodo motyvus dabar pat sudaryti Baltės valstybių sąjungą. Šis Voldemaro laiškas skelbė labai didelę sensaciją visos Europos spaudoje, nes Voldemaras pareiškė, kad daugiau neišleis išganymo didelių valstybių diplomatinuose koluaruose. Anot "La Prensa" — tai yra daroma "por temor de perder su independencia". O pirmiau, anot "La Prensa" prof. Voldemaras buvo prieštingas risti Lietuvą Pabaltės valstybių sąjungon.

D. L. K. VYTAUTO 500 METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS.

1930 metais, lapkričio mėnesio 21 dieną (seno kalend.) sukanka lygiai 500 metų nuo Didžiojo Lietuvos k. Vytauto mirties. Visa Lietuva ruošiasi tinkamai minėti šio Lietuvos karžygio mirties sukaktuves.

Vytauto gyvenimo ir jo darbų daviniams papildyti renkama įvairnedžiaga apie tą laikotarpį. Pasiųsta specialė komisija Karaliaučiaus muzejon ištirti ten esanā dar iki šiol Lietuvai nežinoma Vytauto istorijai medžiaga. Daug medžiagos apie Vytautą yra ir kitų užsienio muzejų archyvuose.

TEISIA MIŠKŲ DIREKTORIUS.

Kauno apygardos teismas pasodino kaltinamųjų suolan šešis buvusius miškų departamento direktorius: M. Bagdanavičių, Vl. Vaitkį ir kitus. Kaltinamųjų suole sėdi buvę revizoriai ir šiaip aukšti miškų departamento valdininkai: V. Bogiūnskis, K. Gorodeckis, Br. Ruza ir R. Koras. Teismas šaukė ir buvusį Žemės ūkio ministrą kun. Krupavičių, bet jisai dabar randasi užsienyje.

Kaltinami už suktybes, kyšių ėmimą ir už spekuliacingą valstybinių miškų turtais. Surasta, kad buvo padaryta milijonai litų nuostolių valstybei.

NAUJA MINISTERIJA.

Vieton Susisiekinio Ministerijos Lietuvoje steigiamā Technikos Inžinierų Ministerija, kuri apims visas technines sritis: geležinkelius, paštu, telegrafu, radio, statybą, karo technikos dirbtuves etc. Plan-tai paliekama V.R.M. — savivaldyboms.

NUSIŽUDĖ GEDEIKA.

Lapkričio 22 d. Sanchuose nusizudė 5 pėstininkų pulko viršila, Bronius Gedeka. Savižudybės priežastis tirta kurio menės teisno tardytojas majoras Matulevičius.

SUSIVAIDINDO DANGAUS KUPČIAI.

"Lietuvos Aido" tolpa Lietuvos prāvoslavų arkivyskupio Euloterijaus atšaukinas. Rašoma: "Lonkų spūdoj pasirodė žinių, kad Lietuvos prāvoslavų arkivyskupas Euloterijus išleides atšaukinį į tikinčiuosius prāvoslavus, gyvenančius Nepriklausomaj Lietuvoje. Rytų Lietuvoj, kuriame pareiškia, kad Lonkijos prāvoslavų vyskupai savo savo teises nemononišku keliu ir todėl tikintieji gali jų nepripažinti".

GABUS ŽEMAITUKAS.

Mažeikių apskrityje, Židikių val. prie Ronavo, 10 metų amžiaus kaimo vaikis paprastu peiliuku išdrožia puiklausius rėmelius paveikslams ir net pasidarė smuklį, kuria pats išmoko griežti ir jau organizuoja jaunimo orkestrą.

PASKOLA KANALIZACIJAI.

Ministerių Kabinetas suteikė Kauno miesto valdybai 100,000 litų ilgametės paskolos iš 6% vandentraukio ir kanalizacijos darbams vesti.

"LAIMINGA" KATASTROFA.

Sirvintų valsčiaus, Gavonų kaimo ūkininkas Gaidolis vežė Ukmergėn obuolius. Traukinėlis sumalė vožimą ir apklį 15-traukė iš po penkto vagono. Bet Gaidolis tik truputį nukentėjo ir po 5 dienų išėjo sveikas iš ligoninės. O važiavusi su juon draugė moteriškė visiškai nebuvo sužeista.

LAIŠKAS REDAKCIJAI.

Miano "Balso" numeryje (Nr. 41) talpo straipsnelis apie atsikankius Buenos Aireso kun. Daknį. Nolisdamas straipsnio turinio ir palikdamas atsakomybę už jo tikronybę rašiusiam asmeniui, tartu vien pabrėžti, kad kun. Daknys negalėjo ypatingu būdu išnaudoti Lietuvos Konsulato autoritetą, nes su Konsulatu turėjo tiek bendro, kaip ir kiti eiliniai Lietuvos piliečiai.

Kas liečia "apskutinį", apie kurį mini "Balsas", tai Konsulate iki šiam laikui negauta už tai ant kun. Daknio da nei vieno skundo.

Tariau pagarbos žodį — J. Skinkis, Lietuvos Respublikos Konsulas. Bs. Aires, Lapkričio 21 d., 1928.

SPAUDOS IR GYVENIMO APŽVALGA.

MINISTERIS DAUKANTAS REZIGNAVO.

"La Prensa" lapkričio 17, talpina "United" telegramą iš Kauno, kuriuo sakoma, kad Lietuvos krašto apsaugos ministeris, generolas Daukantas, rezignavo.

Anot "La Prensa", generolas Daukantas padavė rezignaciją prezidentui Smetonai jau spalio 11 dieną, po to kaip Noreikos nužudytos kapitonas Okuiš-Kazarinas tapo nutėstas 1 metams kalėti, bet ta rezignacija buvo laikoma paslapyje iki šiai dienai. Ministeris buvo iškelias užsienio užsienio atstogoms. "La Prensa" taipgi rašo, kad generolas Daukantas paskirtas Lietuvos Valstybės tarybos nariu.

MAXIM GORKI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Nors bolševikai labai laišosi prie Maxim Gorkio, bet jis atvykęs Rusijon pasipiktino nežmonišką žiaurumo bolševikiška cenzura. "Socialistiškąjį Věstnik" korespondentas iš Maskvos rašo:

"Rašytojų susirinkime Gorkis pasakė:

"Reikia siųsti prašymą centraliniam vykd. komitetui ar liaudies komisarij tarybai, kad tuojaus būtų sušvelninta cenzura!"

Rašytojai pritarė Gorkiui. Jis šdirbo tekstą ir pasiūlė rašyti pasirašyti. Vieni rašėsi, o kiti susilaikydami pasakė:

"Jūs, Jūs išvažiavote, bet mes, mes pasiliksim šia. Mums būtų geriau, kad Jūs vienas šį popierį parašytumėte..."

Reikia, gyvenant Rusijoje ir rašyti bausi, kad nebūtų "kštienė".

Bet lietuviški išganos atviresni: ie neseniai pranešė raudonaklių paudai užsienio, katruos komiškai paskyrė tuos ir tuos laikraščius "informuoti" už numetamą nuotaujančių komisarij kėulį aprašę g kaulę.

OLITINIŲ PARTIJŲ DEMONSTRACIJA VIENOJE.

Laikraščių žiniomis Vienoje įvyko didelė politinių partijų demonstracija gatvėse. Skaitlingiausia buvo socialistų demonstracija; juose alyvavo 35,000 žmonių. Fašistų — 5,000, o bolševikų tiktai pora deščių.

RYS ŠŪVIAI UŽ 10 METŲ DARBĄ.

"Socialdemokrato" bendradarbis M. Milašius rašo, kad Mažeikių apyrities, Ukrainų bajoras, T. Paltarokas, trinis revolvierio šūviais nužudė savo tarnaitę. Vėlionė dirbo pas altaroką 10 metų negaudama algos, es dvarininkas vis ketino ją vesti, bet kada ji pareikalavo po 250 litų kiekvieną mėną, tat jisai ją nužudė. Paltarokas pasislėpė, nes policiją ji ieško.

UBAUDĖ DR. BISTRĄ.

KAUNO karo komendantas majoras aladžiūius nudaudė 200 litų arba 2 savaitėn arešto Dr. L. Bistrą, kr. em. dienraščio "Ryto" redaktorių ir neržening taisyklių redakcijoms.

UKRAINIEČIAI IR LENKAI APIE VOLDEMARĄ.

Paryžiuje išėina ukrainiečių laikraštis "L'Ukraine Nouvelle" natsalpino straipsnį antraluvi "P. Voldemaro Paslaptis". Straipsnyje nurodoma, kad lenkai stengiasi papirkinėti francūzų spaudą, vadinama save kantriais politikais, o lietuviai, esą, vadovaujami Voldemaro pasidarė nesukalbari. "L'Ukraine Nouvelle" sako, kad lietuviai daugiau kantrumo rodo ir skriaudę kenčia, kurię lenkai Lietuvai padarė Vilnių užgriebdami, o lenkai tik reklamuojašiai.

Toliau laikraštis sako, kad P. Voldemaras labai gerai žino, kad lenkai žūty, kaip žuvo Austro-Vengrija, jeigu ji pradėtų karą prieš kelis kart už ją mažesnę Lietuvą. Esą tai Voldemaras žino taip pat gerai, kaip ir patys lenkai. Ten tai ir glūdinti pono Voldemaro paslaptis.

O Kauno krikščioniškų federantų laikraštis "Derbininkas" rašo, kad buk Lenkijos užsienių reikalų min. Zaleskis viename pasikalbėjime optimistiškai pasakęs, kad Lenkija turinti vilties geruoju su Lietuva Vilniaus klausimo reikalus sutvarkyti, nes, anot "Derbininko" paduodamų Zaleskio žodžių, Zaleskis pasakęs, kad "laikas ir ponas Voldemaras dirba mūsų naudai"...

A. B. C. KLAIDINA "LIETUVOS AIDA".

"Lietuvos Aido" Nr. 216 yra A. B. C. korespondencija apie Argentinos lietuvių organizacijas. Jame prirašyta labai daug netikslumų. Kai ką šia norime pastebėti.

A. B. C. rašo, kad Argentinos lietuvių visuomeninį ir patriotybės kėlimo darbą varo Svvento Jono parapija ar draugija. Faktinai, ta parapijinė draugija kol kas jokios savo darbuotės nepareišė Argentinos lietuvių visuomenėje. Ji Argentinos lietuvių visuomenės labui ir lietuviybės idėjai taip lygiai nieko gero nedaro kaip ir komunistai, kurie taipgi lietuviams vadinasi.

Prasti tie lietuviai, kurie pretenduodami visuomeniniam lietuviybės dabbui vaduojasi Romos arba M a s k v o s t a i s y k l e m i s arba instrukcijomis. Demokratinės Lietuvos idėjos šalininkams su tokiais nepakeliui.

A. B. C. (kunigas Daknys) giriasi "Lietuvos Aide" buk jisai suorganizavo katalikus Argentinoje. Tai yra baisiausia nesąmonė ir nachališkas melas! Faktinai, niekieno nekviestas ir niekieno nesiusytas kun. Daknys atvyko iš Amerikos Argentinon pasipinigauti. Pasiskelbęs parap. drg. pirmininku jis ir visą parapijos idėją pasiglemžė. Jis šia išbuvo tik 6 savaites ir išdūmė Amerikon, nes netik parapijonai prieš jį sukilo, bet, sakoma, kad ir seleziečiai jam liepė greičiau iš šia išsikraustyti. Parapijonai reikalavo palikt idėją bent 368 pezus, bet jis ir tuos išsivežė. Ne opozicija jis bolševikams sudarė, bet tik pridėjo smaluoty žagary ant vos rusenančio bolševikiško "aukuro".

Daknys ir privačiai paėmė pinigų nuo žmonių ir juos suvylė, reikalaujant neatsiskaitė.

"Balsas", kaipo nepartinis laikraštis, neturi nieko prieškatalikus ar parapijonus. Jis abelnai nesikiša į asmeninius, religinius ar politinius, atskirų asmenų instikinius. Bet mes visu griešturna smerkiam tokius tipus kaip A. B. C. Daknys, kuris, kaip tas Kri-lovo varnas, kuris siurbdamas žagrę traukusio jaušio kraują giriasi "ny pachali" (osą ir jis arš).

Daknys taip sugadina lietuvių katalikų organizavimosi idėją, kad dabar atvykus ir doram kuni-gui bus sunku kas nors gera padaryti, tuom labiau, jeigu katalikų pryšakyje stovės Daknio pastatytas jo adjutantantas. Nuskrtausti katalikai ieško kun. Daknio prašydami atsisteisti. Jie ir redakcijai rašo klausdami, kur yra Daknys ir jo organizuota parapija, bet mes tik tiek žinome, kad ta draugija liko skolinga "Balsui" už spaudos darbus ir jos valdyba aiškina, kad Svvento Jono idėje neliko pinigų su ta diena, kaip tik pasižalino kun. Daknys. O "Lietuvos Aide" jis rašė, kad tik vienoje vakarienoje tapo surinkta 115 dolerių!

Visas Daknio pasidarbavimas Argentinoje, kad jis šia išnaudojo Lietuvos konsulato automata ir apskuto visus, prie ko tik prilindo.

PROF. M. BIRŽIŠKOS SUKAKTUVĖS.

Lietuvos literatūros istorijos ruošimo darbai ir pačiai Lietuvos literatūrai dabartiniam amžiuje bene daugiausia yra pasidaravę mokslininkas, profesorius ir labai rintas Lietuvos visuomenės darbuotojas Mykolas Biržiška. Lietuvos universitetas perėitų mėnesį suruošė iškilmingą jo 25 metų literatūros darbo minėjiną, kur kiti profesoriai ir rašytojai skaitė referatus apie Didelį Biržiškos nuopelnus lietuvių literatūrai.

LIETUVOS ŽYDU SAJUNGA AMERIKOJE.

Nuvykęs Šiaurės Amerikon Lietuvos žydu visuomenės veikėjas ir rašytojas Kacnelenbogenas iš P a n e v e ž i o — ten tveria Lietuvos žydu sąjungą. Chicagoje ir Detrote jau susidarė Lietuvos žydu sąjungos iš kelių tūkstančių narių.

Amerikoje nuo senų laikų gyvena daug iš Lietuvos atkeliavusių žydu. Dabar jie organizuojasi į sąjungą su skyriais įvairiuose Amerikos miestuose, kad palaikyti artimesnius ryšius su senąja savo tėvyne Lietuva, nes senatvei atėjus, daugelis rengiasi persikelt gyvent atgal Lietuvon.

KRITIKUOJA VILNIEČIŲ ATSTOVĖ.

Socialdemokratinis Chicagos lietuvių dienraštis "Naujienos", Brooklyno liberalinių tautininkų organas "Vienybė" labai smerkia Vilniaus lietuvių atstovės ponios Emilijos Vileišienės taktiką, kad atvykusi Amerikon Vilniaus našlaičiams aukas rinkti ji susidėjo su klerikalais. Anot minėtų laikraščių, katalikų federacija Amerikoje, padarė tokią sutartį su vilniečių atstove, sulyg kurios 35% visų surinkamų pinigų eis kat. federacijai.

IŠEIVYBĖS REORGANIZACIJA LIETUVOJE.

"Lietuvos Aido" Nr. 214 patalpintas naujas Lietuvos išėivybės reorganizacijos projektas, kurį Vidaus Reikalų Ministerija patiekė patvirtinimui Ministerij kabinetui. Kadangi šis projektas nuns išėiviams labai svarbu žinoti, tat paminėsim šia nors svarbiausius jo dėsnius.

I. Kam bus draudžiama emigruoti?

A) Vyrams iki 18 metų ir moterims iki 21 metų, jei jie nevažiuos kartu su savo tėvais, globėjais, pilnamečiais broliais ar seserimis; B) asmenims, neturintiems ap-art kelionės apmokėjimo dar nors vienan mėnesiui pragyventi lėšų ir C) tiems piliečiams, kurių kelionę norėty apmokėti svotimos valstybės ar kokios nors kolonizacinės organizacijos.

II. Nauji emigracijos tvarkymo organai.

Emigracijos reikalams tvarkyti ir emigrantams globoti prie Vidaus Reikalų Ministerijos bus įsteigtas emigracijos skyrius, kuris teiks emigrantams įvairias žinias, prižiūrės emigrantų transportus kelionėje, žels užsieniouose gyvenančius emigrantus ir jų kultūrinės organizacijas.

III. Emigrantų šilumos jimas.

Emigracijos atžvilgiu svarbesnė valstybėse, prie Lietuvos diplomatinij ir konsularinij atstovybių bus paskirti specialūs emigracijos reikalams valdininkai. Konsulai rūpinsis visais emigrantų reikalais ir gražinimu Lietuvon neturtingų Lietuvos emigrantų. Numatoma tam tikros asignavijos stoigimui užsieniouose gyvenantiems lietuviams mokyklų, liaudies namų ir t. p.

IV. Išėivybės kontoras.

Kontoros atstovas turės būti Lietuvos pilietis, o laivy bendrovę atstovaujantis šios kontoros tarnautojai butinai privalo mokėti lietuvių kalbą; emigrantas kelionėje turės buti aprūpintas sveiku maistu, o jam susirgus — gydytojo pagelba ir vaistais, o jei kelionėje numirtų, tat veltui palaidoti.

Svarbiausia laivy bendrovės atstovaujančiųjų kontora prie dermė, tai vežti atgal kompanijos lėšomis 2% neturtingų Lietuvos emigrantų, atsidūrusių sunkiose sanlygose, ir 2% už pusę kainos; kompanijos išvežty meto bėgyje emigrantų skaičiaus.

Reikia palinkėti, kad Lietuvos valdžia greičiau įvykintų gyveniman šį puikų išėivybės reorganizacijos projektą.

IVAIRENYBĖS.

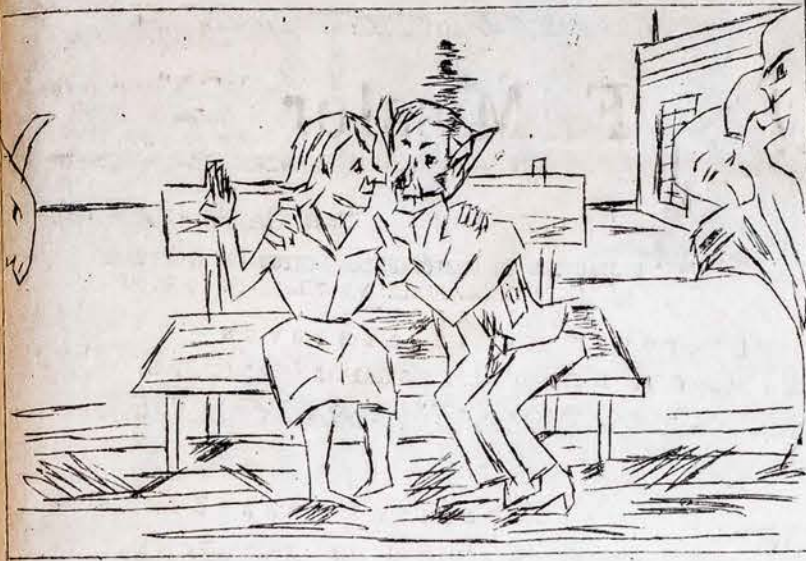
90 metų toje pat tarystėje.

Konstantinopoly, Turkiijoje, gyvena 116 metų anžiaus senis, vardu Hadži Halim. Jisai tarnauja kaip sargas prie vandens tiekimo depozito Konstantinopolio miestui. Tas depozitas intaisytas dar sultono Mahmedo t. y. 90 metų tam atgal, ir nuo to laiko Hadži Halim tenai tarnauja. Yra vėdęs jau 6-tą žmonę, turi daugybę vaikų ir anūky-anūky. Hadži yra dalyvavęs turky kare su rusais, kur poną kartų buvo sužeistas.

Moterystė 25 minutėms.

Viena porėlė Leningrade nuėjo komisarijon imti šliubą ir po 5 minučių jau apsidėję išėjo. Praslinkus 15 minučių sugrįžo komisarijon ir pareišė, kad jie nori persiskirti, nes negal sugyventi dėl nesutarimo pasirinkimė gyvenimui vietos. Prasidėjo persiskyrimo aktas, kuris tęsėsi taipgi 5 minutes. Tokių būdu jų legališki moterystės ryšiai tęsėsi viso labo 25 minutes. Taipgi pasaulinis rekordas!

PASIKALBĖJIMAS BRONIAUS SU BARBORA.

— Paklauskite Barbarėle, pasakyti naujienėlę...

— Greičiau poryk, Broniau mielas tavęs laukti — anšis cielas!

— Mūsų štabas padidėjo: A. Vilutis prisidėjo.

— Ar tas ką "Rytojus" rašė, kaip jam žmogus ausis tašė; su košėlu ką vėjo, kuomet žmogų jam viliojo?

— Taip tasai ką fašistavo, "Balni" rašė eiles savo, kuriam nosį nuvalnojo, daktaras bandažavojo, ką nušėton strėnon šliaužė, galva sienon pykėdas daužė.

— Aišku — kelias jam komunon! Ir štai kaip tai atsitiko, kad bolševiku jis liko: Jis parašė "Balsui" straipsnį, mus vagiais, sukčiais vadino, — keikė kiek tik tai galėjo, pseudonamu pasislėpęs — vardą "Jaurys" jis padėjo. Košėlius viską peršurėjo, su komisija šnekėjo, — sako kam čia tu slepiesi — ne Vilučiu vadinsiesi. Ir sušvelninas keikimą — dė "A. Vilut" pseudonimą Bet — vagie — kepurė dega! Vilut šian ir ten parašo, neišduot jo vardą prašo, veidmainybę nor perėti — ant dviejų keikių sėdėti. Dabar jis "Rytojui" rašo, stipriai keikiasi ir prašo, kad nuoduotume "nežino", kaip jį košėlu vašino.

— Tokiems pas mumis kaip rojus: nuo košėly nēr pavojaus; tegul vaikins atsigriebia, ir man kur tik nori griebia...

— O dabar, mano motkele: Černiauskai jau lermą kelia...

— Ar už tai kad mes, kaip sako, vedam juos ant šviesos tako?

— Ne tame, Barbe, dalykas! Išė blogesnis piknykas! Černiauskų kos-tiumai žuvo, ir žiedai, ką stalčiųj buvo; ir jie sako, buk nujaudžia: apie mus žvalgyba siaudžia. Černiauskienė buk stebėjo, kaip tai mūsų "globon" ūjo.

— Nusiramink, Broniau mano: jie komunos neišmano, — "kas yr" mano, tai yr" mano, o kas tavo tai ir mano" Jie buržujai, turi kromą, — neims juos pas Abramą!

— Bet jau aš prisipažįstu...

— Tu, Bronyti, kur tik eini, tai visuomet pagadini... Kodėl aš, kaip atsistojau, kaip tik skaitau ta-jebnyčią, šaukiu: "Ziurėkit bobelės, kad tik kunigs neįlysty į raudonąją spadnyčią". O manau visai ką kitą...

— Tu motkele, tai kaip uola; neapleisim savo suolę: tu esi centro valdyboj, o ašei globos komisjoj. Pilipaitis, kunigs buvęs, mūsų "globoj" jis nežuvs; mes bendrai gazetę spauskim, gringas plėškim ir nėrauskim, apie "rojų" jėms šnekėkim, tik savo kišenėn dėkim.

— Ot, tai taip, Bronyti mano; aš tatau kalbu iš seno. Kas ką nori-

tegul sako, — neapleiskim savo takol

— Beje, tasai Baltas Jonas, nuo kurio bėga sijonas, dar vis neišsimokina, — mane žiopliu vis vadina. Reikia jį kuom privilioti, duot senmergę padaboti, ba žinai, kaip savas stojas, nebežiūri, kas kuom klojas...

— Sutinku jį palydėti, — tu neturi pavydėti, — ba jisai bernas onatlyvas, biskį žilas, bet dar štyvas.

— Na gerai, tegul taip buna: tegul žodis stoja kinu. Bet klausyk motkele-Barbe, kas tenai taip smarkiai barbia?

— Tai Pilkauškas atvažiuoja, šepėčius ką fabrikuoja. Apie jį reik šokinėti, tu žinai, nuo ko pradėti. O aš insiu vadžių galę, — čystysine pas jį stalę.

— Dabar, Barbe, mudu eisim, viz-šun kuknios užsilipsim, — Jerome tedrigoja, švediška pora dainuoja:

Tram-ta, tam-ta, bum-bum-bum,
Maišos žemė su dangum;
"Svieta galas bus, broleli!" —
Sako Bronius ir motkelė —
"Jei nas iš "Rytojaus" vysit,
Savo tvarkę padarysit.

Be švedų "Rytojus", sako,
Kaip skilandis be žesnako,
Davatka kaip be gadzinky,
Arba rabs be peisaky.
Tat laikykimės Barbora:
Kom-vadovai — mūsų pora!"

ONOS AJAUSKAITĖS MISTERIJA.

Pereitame "Balso" numeryje minėjome apie Oną Ajauskaitę, Petro Rosivinskio žmoną. Dabar dienraštis "Critica" užsiėmė jos vyro ieškojimą.

Ona 3 metai gyvena Argentinoje. Pirmiau su vyru dirbo Barancosa de Santa Fe, iš kur jos vyras žuvo. Jinai ieškodama vyro išbuvo akmeniniuose kalnuose prie Mar Chicito 9 mėnesius. Viena braidž pelkes ir kamavosi kalnuose 9 mėnesius. Visi rūbai nuplyšo ir nukrito nuo jos. Kuomet ją surado "Criticos" korespondentas — ji buvo "apsirengusi" en los vestidos paradisiškosos.

Tik tokios kantrios tautos narys, kaip lietuviai, kurie pergyveno carų priešpaudę, kazokų nagaimas ir karo baisenybes galėjo išlikti gyva ir pasiekti Balneario, — sako "Critica".

Onos pažįstami turėtų jos likimu susirūpinti.

KORESpondencijos.

"BALSO" BENDRADARBIŲ PRANEŠIMAI.

PRALOTO NELAIMĖ.

Jums Argentinoje gal ir nesisapnuoja, kokias didesias asabas Voldemaro valdžia užkabinėja: Dabar visa Lietuva tik ir kalba apie pralotą Olšauską, kadangi valdžia jį buvo suėmusi ir tik po didele kaucija iki teismo paleido. Visi kalba, Birštone nužudytos mokytojos užmušėjas tik vienom pralotui Olšauskui žinomas. Esą, ji tapo pasmaugta gamako virvute. Piktai liežuviai kalba, kad pralotas Olšauskas su a.a. mokytoja gyvenęs apie 20 metų ir turėjęs su ja 2 dukteris. Viena buk ištekėjusi už kapitono Krasausko, o kita dar 13 metų amžiaus.

Gal byla teks numaryti, nes ir Romos popiežius insimaišė į savo ištikimą pavaldinio gelbėjimą.

Tai ką daro "kavaliariški" Lietuvos kunigėlių jausmai! Kuomet socialdemokratų atstovas Lietuvos seime prieš kelis metus buvo pasakęs, kad reikia "išžystyt" Lietuvos kunigus, tat Krupavičius Šoko Kažiui į krūtis, girdi, ar galima išplėst didžiausius gyvenimo džiaugsmo įrankius...

Z a k r i s t i j o n a s,
Kaunas, 15-10-28.

IŠ BAHIA BLANCA.

Bahia Blanca centre ir provincijoje taip pat gyvena keliolika lietuvių. Būt labai gaila, kad del sunkių materialijų gyvenimo sąlygų dauguma visiškai nustojusi gero ūpo ir energijos. Vaikšto, kaip "masimerių apsiėdę". Nėra vienybės nė draugiškumo. Vieton to kad sunaudoti liuoslaikį skaitymui laikraštį, knygy ir kastežanų kalbos išsimokdinimui, tat nekurie leidžia laiką "kentėjimo namuose", restoranuose ir v.p. vietose.

Kol dar nepervėlu — susipraskime, lavinkimės ir duokime vienikiems draugišką lietuvišką ranką.

— Ildefonsas Tverjanavičius.

IŠ ROSARIO.

Dabartinė "Balso" pakraipa patinka visiems pažangiems žmonėms. Jį dabar noriai skaito netik pirmiečiai, bet ir katalikai, nes jau visi pasipiktinę kunigų darbeliais ir jų pilkųjų žgselių būrių organizavimu. O Daknio laikais visi tik juokdavosi iš jo fantastiškų katalikiškų nušimčių išskaidiavimų.

Dabar "Balsą" pas mus užsisako kiekvienas save gerbiantis lietuvis darbininkas.

J. Š v a m b a r i s.

IŠ MONTEVIDEO.

Mano draugas N. Waitko siuntė siuntė Europon pinigų per B. Aires banką "Boston". Perėjo 5 mėnesiai, o adesatai pinigų negavo. Matomai yra didelė netvarka tos įstaigos nekuriuose skyriuose. Patartina lietuviams naudotis patarnavimu ty firmų, kurios nevilioja žmonių. O buty dar geriau, kad lietuviai patys savo rimtas šarpininkavimo įstaigas sutvertų.

A d o l f a s S i p e r k a.

NEPAMIRŠKITE "BALSO" VAKARIENĖS 24-XI-28, "RYGOS" VIEŠBUTYJE.

IŠ BRAZILIJOS.

Nors Pietų Amerikos lietuviai ateiviai šioje šalyje užima ne paskutinę vietą kaip pageidaujamas imigracinis elementas, bet mūsų visuomeninių organizacijų klausimas labai liudnai stovi. Visiems dirbantiems visuomeninį darbą prisieina daug pasiūlysti. Reikalinga kuogreičiausia sudaryti kontaktas tarp visų Pietų Amerikos lietuvių organizacijų, kurios savo idėjuje ir darbe brangina Lietuvos nepriklausomybę ir garbę.

Kunigas Valaitis nelabai patenkintas, nes parapijonai sunkiai duodasi organizuoti. Kiekvienas užintas rūpesniu apie kasdieninį duonos kąsnį, kuris čia kiekvienam yra labai sunku pelnyti, nors visiems tenka sunkiai dirbti už minimalų atlyginimą.

Mūsų tokia nuomonė, kad tik pribuvus Lietuvos konsului visi dalykai čia susitvarkys ir bus didelis palengvinimas mūsų žmonėms.

L. V a l i u k a s,
"Pietų Am. Lietuvio" Redaktorius.

BALSAS IŠ SANTA FĖ.

Nuolatiniai skaitydamas "Balsą" pastebėjau jame įvairių permainų, kaip turinyje, taip ir pakraipoje. Nors "Balsas" visuomet vadinosi bepartyviu, bet jo partyviškumas labai pasireiškė Romos berno Daknio laikais. Visą laikraštį jis užpildydavo nerintomis savo panigirikomis. Dabar vėl malonu "Balsą" skaityti, nes jis vėl atsistojo ant pačioje pradžioje savo gyvenimo pradėtos teisingos linijos.

Mano ir kity Santa Fė lietuvių tokia nuomonė, kad "Balsui" reikia dabar griežtai laikytis v i d u r i o ir nekrypti nė į kairę, nė į dešinę. Ypatingai reikia vengti dešinės.

Žmonėms reikalinga pažanga, o esamas kitas lietuvišką kalbą spausdinamas laikraštis jokios pažangos neduoda, nes akliai bernauja Rusijos diktatoriškiems komisarams.

Reikia atminti, kad užvaldžius Lietuvą dabartiniams diktatoriams iš Lietuvos daug žmonių emigruoja ir didelė dalis pasiekia Argentinq. Taigi reikalingas pažangaus lietuvių elemento ie-gų suturimas, bet tik ne romiškų ir ne maskviškų vėliavų balsais.

Sveikiname dabartinę "Balso" liniją, pasižadame jį renti ir užtikriname jam bujėjimą, nes tokios dvysios laikraštis mums jau seniai buvo reikalingas.

I n. S v a j ū n ė l i s.

ARTINANTIES METINĖMS "BALSO" SUKAKTUVĖMS. Redakcijos Pranešimas.

Sekantį mėnesį sukanka lygiai metai laiko, kaip "Balsas" dirba savo darbą. Daug sunkumų per tą laiką teko nugaleti, ir tik susipratusios Argentinos lietuvių visuomenės parama gali išlaikyti ir pagerinti taip nepriklausomą laikraštį, kokiu dabar "Balsas" yra.

Metinį "Balso" numerį manome išleisti 6 puslapių. Todėl "Balso" redakcija kreipiasi į visus esančius ir buvusius bendradarbius ir rėmėjus, prašydama šį jubilėjų tinkamai atžymėti. Lietuvių visuomenės veikėjai kitose Argentinijos kolonijose prašomi parašyti savo atsiminimus, paduoti statistinių žinių iš savo kolonijų ir siųsti "Balsui" pirmų gyvavimo metų paminėjimui pritaikytus pageidavimus del ateities.

Mes tikimės, kad mūsų bendradarbiai nepamirš šių svarbių sukaktuvių ir jas tirkamai įvertins. — R e d a k c i j a.

VIETOS ŽINIŲ

EXTRA!

RŪPINASI ORO PAŠTU.

Ši šeštadienį, lapkričio 24 d., "Rygos" viešbučio salėse įvyksta "Balso" draugų vakariene žada būti labai puiki. Jom jau yra pasirengusios gražiausios Buenos Aires panelės - lietuvaitės ir žymus vyrų skaičius. Yra svečių ir iš kitų miestų. Dalyviai taipgi turės progos susipažinti su pasauliniu stipruoliu Grikiu, kuris teatre Sasino rita visus šios šalies drutuolius. Jisai dalyvaus "Balso" vakarieneje drauge su Estcijnos stipruoliu Petersonu ir kt. Įžanga drauge su vakariene kainuoja tik \$ 1.00, o "Rygos" savininkas jau ruošia puikią vakariene "Balso" svečiams.

Dar yra laiko iki šian šeštadieniui vietiniams žmonėms gauti įžangos bilietus, pas p. Balčiūną Misslerio kontoroje, pas p. Steponaitį Lietuvos Konsulate, "Balso" ir "Rygoje".

Taigi pasimatysime šį subatvakarį!

Reng. Komisija.

"BALSAS" ŽYGIUOJA SPAUSTUVĖN.

Pirmame puslapyje telpa "Lietuvos" draugijos ir "Kultūros Būrelio" pareito sekmadienio tarimų aprašymas.

Sujudo susipratę Buenos Aires lietuviai darbininkai ir nori prieiti galimybės spausdinti "Balso" spaustuvėje.

Jeigu geri norai, grūžūs žodžiai ir iškilmingai reikštos idėjos bus vykdomos gyveninan, tat greitai laiku turėsime galimybės matyti spaustuvėje spausdinamą "Balso".

Reikia sukrusti, nes "Balso", kaip netarnaujantis nė Romos, nė Maskvos "lakštingaloms", privalo tik lietuvių darbininkų iešomis pasitikėti. Del to tat ir sunkus mums kelias į spaustuvę. Tobuna garbė kiekvienam, kuris tuos svarbius kultūros žygius palengvins.

DOROMS LIETUVAITĖMS NE VIETA PAS RAUDONKAKLIUS.

Atvykęs iš San Pedro į Buenos Aires 17 d.š.mėn. nuėjau į lietuviams skelbtą vakarėlį pas bolševikus. Bjauru žiūrėti, kaip girti raudonkakliai stūdomsi ir kabinėjasi prie žmonių. Vienas panevale norėjo išvesti šokti mano pažįstamą panelę, bet jau atsisakius su girtuokliu šokti jis ję emė tamtyti ir kolyti. Sava gerbiančios lietuvaitės turėtų šalintis nuo jų.

Juozas Jekelaitis.

Coronel Emilio Herrera išvyko iš Buenos Aires atgal Europon, padaręs šia sutartis del oro pašto transportacijos tarpe Buenos Aires ir Sevilla. Tikinasi, kad greitai laiku bus galima 3-4 kartus sutrumpinti laišky transportacijos laiką tarpe Europos ir Pietų Amerikos valstybių.

PRANEŠIMAI.

S. ŠTABINSKAS prašo mus pranešti, kad jis greitai laiku siunčia Lietuvos knygynams užsakymą naujų knygų. Taigi ką interesuoja gavinus kokių žymesnių knygų, tat prašoma užėti knygynam "Dainava", kad but galima drauge užsakyti.

V. KLIONAUSKAS lankėsi "Balso" redakcijoje ir prašė paskelbti, kad jo višty auginimo ūkiui Longchampse reikalingas dalininkas. Pageidaujama, kad suprastų darbą prie inkubatoriaus.

REIKALINGAS raidžių rinkėjas (zeceeris), mokantis lietuvių kalbą. Taktis: F. Misslerio kontoroje, Lietuvos Skyriuj.

"BALSO" Administracija prašo atsiliiepti linotypistą arba zecerį, mokantį lietuvių kalbą, gyvenantį Buenos Airose.

SUSIVIENYJIMAS Lietuvos Argentinoje rengia didelį šokių vakarą lapkričio 24 dieną Avellanedoje, O'Gorman 108; pradžia 8 v.v., pabaiga 5 v.ryto. Prašydama tai paskelbti "Balso" komisijos narys M. Rūsenas rašo, kad bus linksmas; kaip visuomet Susivienyjinio parengimuose.

"BALSA" pavieniams numeriais galima gauti: F. Misslerio kontoroje, "Rygos" viešbutyje, Kliugos restorane - Dock Side, prie Retiro stoties. Uruguajeje: Lengvenio fondoje - Corro ir Milkinčio fondoje - Casabó.

Administracija prašo atsiliiepti asmenis, kurie norėtų parduvinėti ar užrašinėti "Balso" prieduomet savo spaustuvėje.

JUOZAS BERISTA
savininkas knygyno:
Calle Garcia 370, Piñeyro,

Pigiai parduoda lietuviškas knygas, spausdintus laiškus giminėms ir laikraščiams. Užsisakantiems išsiunčiu paštu.

ANTANAS BANDYS

PRANEŠA

Gerbiama! Buenos Aires Lietuvos Visomenai, kad

Calle ANCHORENA 85, Departamento A.
Atidaryta gera

BATŲ DIRBTUVĖ

Darbas tvirtas, dailus ir pigus. Persitikrinkite!

F. Missler

Representante: G. WENZEL

Buenos Aires San Martín 668

GREIČIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS PINIGŲ PERSIUNTIMAS

UŽ PASKUBINTAS PERLAIDAS TELEGRAMU \$ 2.50

LAIVAKORTĖS

LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

ĮSTAIGA ATIDARYTA NUO 8 IKI 19 VAL., IŠSKIRIANT ŠVENTADIENIUS.

PAKARTOTINAS PRANEŠIMAS:

VIEŠBUTIS IR RESTORANAS

RYGA

EDUARDO HOFFMANO

25 DE MAYO 674 - 676

Buenos Aires, ARGENTINA

"Ryga" yra lietuvių numylėta vieta!

Buenos Aires ir provincijos lietuviškai puikiai siai praleidžia laiką "Rygoje".

A. VISOCKIS

DIPLOMUOTAS SIUVĖJAS.

Siuvu ant užsakymų įvairius drabužius naujausių madų. Sutaishau valau ir puikiai išsprovoju. Darba atlieku sąžiningai ir pigiai.

Atsilankykite, o busite patenkinti. Mano antrašas:

A. VISOCKIS,
VILLA DIEGO, F.C.R.P.B.

LIETUVOS KONSULATAS

PRANEŠIMAS

Lietuvos Konsulatas praneša piliečių žiniai, kad dar neužregistruavęsi privalo registruotis, prisiunčiant Konsulatui sekancias žinias: vardas, pavardė, gimimo vieta, pašo numeris, kada ir kur pasas išduotas.

Pasibaigus pasų terminui reikią jį pratęsti. Registracija atliekama nemokamai.

Už pasų pratęsimą reikią mokėti tik \$ 2.50. 50 n.n. Konsulato antraštas: Calle Anchorena 28 Buenos Aires

MIKEŠKA

Paryžiauje baigęs kirpimo ir savimo akademią dirba rūbus sulyg naujausių madų. Iš puikiausios angliškos medžiagos tvirtai ir pigiau negu kita.

Atvažiuokite persitikrint: VYTAUTAS MIKEŠKA,
Calle Branzep 141

QUILMES.

Jeronimas Koreiva

Geriausias siuvėjas, baigęs Petrapiilio Imperatorišką akademią. Pasinaudokite progą: naujausių madų kostiumai iš geriausių anglišky medžiagy ant užsakymų nuo \$ 75.00 iki \$ 120.00. Duodame ir ilgalaikiam atnaujinimui.

Užsisakykite, o visai pagiris Tonistos kostiumą.

GARIBALDI 1319, (Boga), Bs. Aires.

JUAN YACUBAITIS

ASTURIAS BUENOS AIRES

BAR BAR

RESTAURANT GRAN ORQUESTA

25 DE MAYO 209 U. T. 33, Avenida 2414 SARMIENTO 264 U. T. 33, Avenida 1698

Atsilankykite ir busite patenkinti!

ST. ŠTABINSKO Knygy Agenturoje "DAINAVA"

Calle Anchorena-85 Buenos Aires

Galima gauti visokių lietuviškų knygų ir gražiausių naujų mados laišky giminėms su paveikslėliais ir reikiama vienintelė vieta visoj Pietų Amerikoj kur galima gauti tikrų lietuviškų "Trejų Devynerių". Pakelis kainuoja \$ 1.00.

Visokių užsakymus pildome laiškais ir asmeniškai: kasdien nuo 8 iki 12 valanda: diena, o antradienį ir penktadienį vakarais nuo 6 iki 9 v.

Užeikite pasirinkti naujai iš Lietuvos gauty knygy.